

PROTOCOL GEDRAG, TIME-OUT, SCHORSING en VERWIJDERING

Obs De Waterlelie

Protocol gedrag, time-out, schorsen en verwijderen.

Inleiding.

Het pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van leerlingen en leraren op school. Een slecht pedagogisch klimaat gaat ten koste van het welbevinden van leerlingen en leraren en leidt tot minder goede leerresultaten en minder werkplezier. Onderwerpen hierbij zijn: groepsklimaat, omgang leraar en leerling, werken aan een vertrouwensrelatie, omgang leerlingen onderling, groepsvorming, sfeerbepalende activiteiten, inrichten van de klas, team functioneren enz.

Normen, waarden en gedrag.

Onderwijs wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden is het belangrijk dat leraren, ouders en leerlingen respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben. Hiertoe hebben wij gedragsregels opgesteld, die de basis vormen voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. Iedereen waaronder de leerlingen, de teamleden, de ouders en anderen, wordt geacht zich aan die gedragsregels te houden, zich er verantwoordelijk voor te voelen en elkaar er op aan te spreken.

Maatregelen.

Wanneer leerlingen, teamleden, ouders en anderen zich niet aan de gedragsregels houden kunnen maatregelen worden genomen. De maatregelen naar leerlingen staan in dit protocol nader beschreven. Teamleden dienen professioneel te werken en te handelen. Bij overtreding van de gedragsregels worden de teamleden aangesproken op hun verantwoordelijkheden in relatie tot hun taak en/of functie.

Ouders/verzorgers, die de gedragsregels (o.a. door fysiek en/of verbaal geweld) overtreden in en nabij de school, worden hierop aangesproken. Indien de communicatie met de ouders niet meer open, opbouwend en constructief kan plaatsvinden, wordt de communicatie gestaakt (afkoel / periode) en uitgesteld tot een later moment. Wanneer er geen vertrouwen, de basis voor een open, opbouwend en constructieve communicatie in de school is, dan adviseert de directie de ouders/verzorgers een andere school voor hun kind te kiezen.

Sancties bij overtreding gedragsregels door leerlingen.

Wanneer de gedragsregels worden overschreden, kunnen de volgende maatregelen worden getroffen met als enige doel de leerling bewust te maken van zijn/haar ongewenst gedrag en/of ongewenst gedrag voor de toekomst te voorkomen;

- de leerling wordt aangesproken op de overtreding
- de leerling biedt afhankelijk van de overtreding zijn/haar verontschuldigingen/ excuses aan
- de leerling krijgt extra werk en/of opdrachten, die op school of thuis worden gemaakt
- de leerling wordt tijdelijk uit het leslokaal verwijderd
- de leerling blijft tijdens een of meerdere pauzes binnen
- de leerling blijft gedurende een of enkele dagen na schooltijd na
- de leerling wordt verwezen naar de directie, die vervolgens maatregelen zal treffen

De ernst van de overtreding bepaald of de ouders/verzorgers hiervan in kennis worden gesteld. Bij nablijven (langer dan 15 minuten) gebeurt een melding aan de ouders/verzorgers structureel.

Onwerkbaar gedrag

Gedragsregels kunnen zodanig worden overtreden dat er sprake is van onwerkbaar gedrag. Wij verstaan onder onwerkbaar gedrag dat een leerling;

- al dan niet met aanleiding (extreem) fysiek geweld gebruikt naar anderen, verbale agressie, agressie naar goederen en voorwerpen, agressie naar zichzelf
- in redelijkheid niet meer luistert naar zijn/haar meerdere op school

Aanpak en sancties bij onwerkbaar gedrag

Eerste incident

De leraar verwijdt de leerling uit het leslokaal dan wel plaatst de leerling alleen op de gang of andere ruimte in de school, indien de mogelijkheid bestaat zal een uitgeroosterde leraar het kind onder zijn hoede nemen. De leraar neemt telefonisch contact op met de ouders/verzorgers en verzoekt hen na schooltijd op school te komen om het onwerkbare gedrag van de leerling te bespreken. De leraar maakt preventieve afspraken met de leerling en ouders/verzorgers om het onwerkbare gedrag voor de toekomst te voorkomen. De leraar maakt in het leerlingendossier een korte notitie van het incident, het onwerkbare gedrag en de gemaakte afspraken. Het formulier wordt door de ouders/verzorgers voor kennisgeving ondertekend.

Tweede incident

Wanneer een leerling een tweede keer wederom onwerkbaar gedrag vertoont, wordt de leerling verwezen naar de directie. De leraar meldt dit telefonisch aan de ouders met het verzoek per direct hun kind in overleg met de directie van school op te halen. De directie beslist over een time-out van een of meerdere dagen. De directie bevestigt het incident, het onwerkbare gedrag en de time-out maatregel aan de ouders/verzorgers en stelt de leerplichtambtenaar op de hoogte. Deze bevestigingsbrief, met bindende afspraken die met de ouders zijn gemaakt (contract) wordt toegevoegd aan het leerlingendossier. Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting bij de maatregel van time-out zoals beschreven in dit protocol.

Derde en volgende incident

Bij een derde en volgende incident wordt dezelfde werkwijze gevolgd zoals beschreven onder het tweede incident. De directie beslist over een tweede time-out of stelt de algemeen directeur van het samenwerkingsverband voor de leerlingen te schorsen. Ook hier wordt de leerplichtambtenaar geïnformeerd. Wanneer de leerling na schorsing wederom onwerkbaar gedrag toont, kan de directie het bevoegd gezag adviseren de leerling van school te verwijderen. Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting bij de maatregel van time-out zoals beschreven in dit protocol.

Toelichting bij de maatregel van time out, schorsing en verwijdering

Binnen het, bestuurlijke, samenwerkingsverband waaronder de Waterlelie valt zijn drie vormen van maatregelen te nemen;

- time-out
- schorsing
- verwijdering

De school zorgt bij individuele gevallen voor dossiervorming. Op deze wijze worden afspraken vastgelegd en kunnen onduidelijkheden voorkomen worden. Dossiervorming draagt bij aan een correcte afhandeling van eventuele problemen.

Time-out is een maatregel die genomen wordt bij een ernstig incident.

Schorsing is aan de orde wanneer de directie of het bevoegd gezag bij ernstig wangedrag van leerling en/of ouders onmiddellijk moeten optreden en er tijd nodig is voor het zoeken naar een oplossing.

Verwijdering is een maatregel bij zodanig ernstig wangedrag dat het bevoegd gezag concludeert dat de relatie tussen school en leerling (ouders) onherstelbaar is verstoord.

Een beslissing tot time-out, schorsing en verwijdering moet met de uiterste zorgvuldigheid worden genomen.

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht.
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Daarna kan de leerling worden *geschorst* voor maximaal 5 schooldagen. In beide gevallen dient de school vooraf of – indien dat niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders.
- De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing.

De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- De schorsing bedraagt maximaal 5 schooldagen. De leerling dient daarna weer toegelaten te worden op school. De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
  - Het bevoegd gezag
  - De ambtenaar leerplichtzaken
  - De inspectie onderwijs
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school.

Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident (waarbij een formele schorsing reeds heeft plaatsgevonden) welke ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis worden gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
  - De ambtenaar leerplichtzaken
  - De inspectie onderwijs

- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen (Algemene Wet Bestuursrecht).
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

- Noot 1: Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing?
- Noot 2: De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school.
- Noot 3: Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan cito-entree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.
- Noot 4: Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximum termijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderings beslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.
- NB. De school beschikt over een lijst van potentiële leerlingen die gedragsproblemen kennen. De school maakt een handelingsplan voor leerlingen die, op ernstige wijze, gedragsregels overtreden.

Bijlage:
Model verslagformulier

**VERSLAG INZAKE TIME-OUT, SCHORSING EN OF
VERWIJDERING VAN LEERLINGEN.**

Naam leerling: .....

Geboortedatum: .....

Naam leerkracht: .....

Datum incident: .....

Het betreft ongewenst gedrag tijdens

- lesuren
- vrije situatie
  - plein
  - elders

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van

- leerkracht
- medeleerlingen
- anderen t.w. ....

Korte omschrijving van het incident:

.....
.....
.....
.....
.....

Ouders/verzorgers op de hoogte gesteld d.m.v.

- huisbezoek
- telefonisch contact

Datum en tijd: .....

Gesproken met: .....

De volgende maatregel is genomen:

- time-out
- schorsing
- in gang zetten van een procedure tot verwijdering

Datum gesprek ouders/verzorgers en de school: .....

(zie verder verslag van het gesprek)

Bindende afspraken tussen ouders/verzorgers en de school:

.....
.....
.....
.....

Gedragsregels op OBS De Waterlelie.

Respect in houding en gedrag;

- luisteren naar elkaar
- elkaar laten uitspreken
- niet discrimineren
- geen lichamelijk, geestelijk of verbaal geweld tegen elkaar
- respect voor verschillen in levensbeschouwing en cultuur
- rekening houden met elkaars gevoelens en wensen
- rekening houden met elkaars mogelijkheden en behoeften
- leren verschillen te accepteren

Vertrouwen in elkaar / zelfvertrouwen;

- stimuleren middels complimenten en positieve waardering
- een positief kritische houding tegen elkaar
- ruimte voor een eigen mening
- tijd en aandacht voor elkaar
- voor elkaar opkomen

Eerlijk zijn;

- open met elkaar communiceren
- met elkaar communiceren met als doel elkaar begrijpen
- met elkaar communiceren met als doel zaken bespreekbaar maken
- conflicten oplossen op basis van waarheid
- gevoel hebben voor rechtvaardigheid
- betrouwbaar willen zijn

Verantwoordelijkheid;

- afspraken nakomen
- voor elkaar opkomen en verantwoordelijkheid voor elkaar voelen
- met anderen meeleven
- behulpzaam naar elkaar zijn
- zich verantwoordelijk voelen voor het eigen werk
- zorgvuldig omgaan met eigen en andermans materiaal

Veiligheid;

- conflicten willen oplossen
- pestgedrag afwijzen
- op willen komen voor zwakkeren
- zelfbeheersing en zelfdiscipline tonen

